

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

Cons. 2. De mediis ad hunc finem à Deo homini liberaliter concessis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

6. deest, cui summum Bonum bonum est? Sūt inferiora bona, quæ aliis & aliis bona sunt: pecori quid bonum est, nisi implere ventrem, carere indigentia, dormire, gestire, sanum esse, generare: bonum est illi, & usque ad modum quandam habet boni sui mensuram tributam & concessam ab omnium creatore Deo. Tale tu bonum quæris? dat & hoc Deus: sed noli solum quærere: cohæres Christi, quid gaudes, quia socius es pecori? erige spem tuam ad bonum honorum omnium: ipse erit bonum tuum, à quo tu in genere tuo factus es bonus, & omnia in suo genere facta sunt bona.

CONSID. II.

De medijs ad hunc finem à Deo homini liberaliter concessis.

I. **D**E illis ita loquitur S. Pater: Reliqua supra terram sita creata sunt hominis ipsius causa, ut cum ad finem creationis suæ proficendum juvent unde sequitur utendum illis, vel abstinendum eatenus esse, quatenus ad profecutionem, finis vel conferunt, vel obsunt. S. Augustinus Deum in Soliloquijs suis alloquens: Exteriora, inquit, pro corpore creasti, corpus pro anima, animam pro te, ut tibi soli

ferviret, tibi soli vacaret, possidens te ad solatium, cætera ad servitium: ex quibus sequitur res corporis ad altiorem finem dirigendas; neque tam assentiendum Salomoni, qui Deum rogabat ne paupertatem; nec divitias daret, sed dumtaxat victui necessaria; quàm animo ad utrumque parato cum S. Paulo dicendum *Scio abundare, & penuriam pati*; scio non ex me; sed Deo intus me docente didici, in quibus sum sufficiens esse: ubique & in omnibus institutus sum ab eodem magistro, ut omnibus occurrentibus utar ad finem mihi à Deo constitutum. Multum hoc æstimat S. Thomas commentario in hunc locum, quia nihil æquè demonstrat, inquit, mentem hominis perfecti, quàm quòd sciat uti quolibet statu: sicut enim est bonus dux, qui in quolibet exercitu operatur secundum exigentiam ejus, & corarius, qui ex quolibet corio facit optimos sotulares, sic ille perfectus, qui scit uti quolibet statu, ut in magno non elevetur, & in minimo non deiciatur; ad hanc perfectionem conniti nos oportet, si in usu mediorum ad finem æternum aberrare nolimus.

Media enim quæ nobis ministrat Deus, alia ex ejus voluntate velut è bonorum perenni fonte in nos immerentes profuunt, neque à nostro assensu usu-

Quod hominus bonum, & quod brutorum.

Prov. 30.

Philipp. 4.

2. Quis perfectus.

3. Dei liberalitas.

vè dependent. *Prævenisti nos*, inquit Psalmista, *in benedictionibus dulcedinis*. Non solum, immeritos, sed & malè meritos prævenit, ait S. Bernardus, ut dum adhuc filij sumus, iræ & operamur opera mortis, ipse cogitet super nos cogitationes pacis, & ne petentibus quidem, imò & impetentibus; non invocantibus, sed provocantibus; non interpellantibus, sed etiam interpellantibus, spiritum bonum, spiritum vitæ, adoptionis spiritum largitur; quid illi animæ dulce sapirat, cui misericordia tanta non sapit?

Ad aliorum mediocum cognitionem, quorum usu meliores fieri possumus, & ad beatum finem gradum facere, non parum lucis adferre posse videtur rerum diviso, quàm primo Enchiridij sui capite ponit Epictetus. Res quædam, inquit, in potestate nostra sunt, quædam non sunt; in nostra potestate est opinio, appetitio, desiderium, averfatio, & uno verbo omnes nostræ actiones: non verò corpus, pecunia, gloria, imperium, verbo ea quæ non agimus omnia: ea verò quæ in nostra potestate sunt, libera sunt natura, nec impediri possunt; alia verò quæ potestatis nostræ non sunt; infirma sunt, servituti, & impedimentis obnoxia aliena.

Ex quibus intellige cogitationum, & appetitionum, ac desi-

deriorum bonum usum in tua esse potestate, meritoque hortatum esse unum è nostris in procinctu martyrij cæteros Confodales, ut alerét cogitationes sublimes dignas filiis Dei, ut olim à Patre Bathazare Alvarez in tyrocinio fuerat edoctus: nec sine causâ moneri nos à S. Anselmo, ut cordi nostro velut malæ bonum fructum, non paleam inferamus: & quendam à S. Augustino cum fundamento per epistolam castigatum, quòd ingenium suum scypho aureo à Rege donato comparat, sordibus & vanis cogitationibus impletet.

Quam latè patet hic bonus interiorum operationum usus, què à nobis efflagitare videtur Deus, dum dicit: *Fili præbe mihi cor tuum*: huc veniunt omnes virtutum habitus, huc orationum, & elevationum mentis in Deum frequens usurpatio, huc in meritorum Christi thesauros per fidem, spem, & charitatem felix ingressus & participatio; quæ omnia, nisi culpâ nostrâ, & negligentia, atque socordia impediri non possunt.

Sed & illa, quæ in nostra potestate non sunt, cum impediuntur, aut in nolentes incurrunt, quantum nobis boni usus ad vitam æternam suppeditant: Unde bene monet Epictetus, nos in hac vita velut fabulam agere, in qua partes à Deo distribuuntur,

5.
Interni actus sunt in potestate nostra.

6.
Et externarum usus.

Cap. 24

Parisi
Serm. 39.

4.
Rerum alie in nostra sunt potestate alie non sunt.

nostrum esse personam nobis assignatam bene effingere, non verò eligere: si mendicum agere te voluerit, fac eam personam ingeniosè repræsentantes; item si claudum, si principem, si plebicum: item in illis quæ accidunt, fac ut non postules ea accidere ut vis; sed potius ita omnia evenire, ut Deus vult.

7. Itaque verum est illud Ambrosij: *Beatitudo hinc præparari potest, possideri non potest. Eam verò præparari labore, non requie rectè monet S. Augustinus:*

In Festo S. Laurentij.

Non est, inquit, requies, ubi queritis eam: beatam vitam queritis in regione mortis; quomodo enim beata vita, ubi nec vita? quamdiu in corpore velut in quodam ergastulo detinetur animus, tamdiu quocumque se vertat, si rebus & eventibus bene uti velit, id sine labore nunquam assequetur. Vnde rectè S. Bernardus: *Nemo nostrum nisi in carcere, sine cruce interim nemo: quod ipsum S. Tereciam docuit Christus, dum illi dixit, tempus fruendi hic non esse, sed laborandi & inter labores amandi. Vides, inquit, S. Paulum semel dumtaxat raptum ad cælum & ibi gaudia cælestia prælibasse, cæterum in laboribus assiduis vitam traduxisse: vides idem me institutum tenuisse, & semel dumtaxat in monte Thabor aliquid jucunditatis gustasse:*

Declamatio super Ecce nos.

cùm me vides inter brachia matris, non existimes absque doloribus illam meis amplexibus frui: habet gladium Simeonis, quo ejus anima transfoditur: adfert præterea exempla Anachoretarum, qui non requiem in solitudine, sed patiendi pro Christo materiam quaesierunt, quam jejuniis aliique corporis castigationibus, & continuis cum Dæmone & veteri homine certaminibus sunt assecuti: unde concludens ait: *Crede filia, quòd plus ferenda Pater meus alicui tribuit, eò majori illum amore prosequi: & quod ego amoris in te mei luculentum argumentum dare possim, quàm si eorum, quæ pro me, dum in terris agerem, elegi, te participem faciam: animo tuo altè imprime verba ista, Non est servus major Domino suo. Vide jam quàm bene usà sit sanctissima illa Virgo, quæ nolebat vitam nisi ut pateretur, & exclamabat; Aut pati, aut mori.*

Ex his patet quàm ingens singularium mediorum ad finem æternum multitudo unicuique nostrum sit in promptu, si illis bene uti velimus: videmus aliquos vel uno die sexies mille amoris actus ingeminasse, alios uno pariter die toties & amplius vota renovasse: alios versiculum *Gloria Patri*, alios petitionulam orationis Dominicæ, *sicut voluntas tua sicut in celo & in terra*, ad singulas

8. Oratio super Ecce nos.

gulas respiraciones pronuntiasse, laborioso quidem conatu & potenti fretos Dei auxilio; sed cui Deus subministrando non est defuturus, si nostris ipsi partibus non desimus.

Alia verò media, quæ in rerum nobis adversantium bono usu consistunt, quàm frequentia, bone Deus! Dat Deus nonnullis certamen forte, ut vincat, dat dæmon, dat naturæ nostræ corruptio, dant homines quibuscum agimus, dant res creatæ cæteræ corpori incommoantes: ut meritò dixisse videatur Job: *Si bona suscepimus de manu Domini, mala etiam cur non suscipiamus* tanquam potiora ad promerendam æternam lauream media, & adjuvamenta.

CONSID. III.

Quàm multi malè utantur medijs ad salutem procurandam nobis datis.

Monet nos Spiritus sanctus, ne simus de numero stultorum, quos innumerabiles esse ait: *Stultorum infinitus est numerus.* Quod & ipse Tullius licet cæcus inter stultos advertisse videtur, dum ait: *Stultorum plena sunt omnia.* & antè Cleon, dum dixit:

Stultitia majore ex parte dominatur. An non stultum existimares, qui candelam multis aureorum millibus emptam quærendæ aciculæ, aut paleæ gratiâ consumeret? an non similes, qui lumen rationis & mentem à Deo datam, & vitæ insuper portionem pretiosissimam rebus vanis aut lufibus consumunt?

An non inter stultos numerares illum, qui ut famulo, quem amat, aut equo, cujus amore capitur, bene sit, fortunatum, & stultus, imò & vitæ periculum adit? an non id agunt, qui peccati gravioris periculo se exponunt, ut corpori animi mancipio & velut vectori faciant satis?

Stultum procul dubio eum censes, qui negotiandi causâ in aliud regnum iter faciens, pecuniis se onerat, quæ isthic nihil valent; imò propter quas qui illas deferunt, capitis discrimen incurunt: quot operibus vanæ gloriæ verme corrolis, aut alterius perversæ intentionis notâ deformatis nos per dies singulos oneramus, quæ non tantum in cælo pretio carent; sed ob quæ etiam pœnæ & supplicia reponentur? & propterea stultorum numerum meritò augemus.

Fac aulam regiam variis arcu-
lis plenam, quarum aliæ gemmis
magni pretij, aliæ auro refertæ
sunt, in solatium pauperum, qui
intro-

2.
Qui creaturis abutuntur.

3.
Qui divina libertate non utuntur.

1.
Stulti qui & quam multi.

Eccl. 1.